

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

25.3.2009

B6-0165/2009

PROJEKT REZOLUCJI

zamykającej debatę nad oświadczeniami Rady i Komisji

zgodnie z art. 103 ust. 2 Regulaminu

złożyli Tunne Kelam, Gunnar Hökmark, Jana Hybášková, Bernd Posselt, Charles Tannock, Alejo Vidal-Quadras, Mario Mauro, Struan Stevenson, Bogusław Sonik i József Szájer

w imieniu grupy politycznej PPE-DE

Sumienie Europy a totalitaryzm

Rezolucja Parlamentu Europejskiego: Sumienie Europy a totalitaryzm

Parlament Europejski,

- uwzględniając uniwersalne zasady praw człowieka i podstawowe zasady Unii Europejskiej jako wspólnoty opartej na wspólnych wartościach,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych, przyjętą w dniu 10 grudnia 1948 r.,
 - uwzględniając decyzję ramową w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych, przyjętą przez Radę Unii Europejskiej w dniu 26 lutego 2008 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sześćdziesiątej rocznicy zakończenia II wojny światowej w Europie,
 - uwzględniając rezolucję nr 1481 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie konieczności międzynarodowego potępienia zbrodni totalitarnych reżimów komunistycznych,
 - uwzględniając wysłuchanie w sprawie zbrodni popełnionych przez reżimy totalitarne, zorganizowane przez Komisję w Brukseli w dniu 8 kwietnia 2008 r.,
 - uwzględniając rezolucje i oświadczenia w sprawie zbrodni totalitarnych reżimów komunistycznych przyjęte przez wiele parlamentów krajowych,
 - uwzględniając deklarację: Sumienie Europy a komunizm, przyjętą w Pradze w dniu 3 czerwca 2008 r.,
 - uwzględniając swoją deklarację w sprawie ogłoszenia dnia 23 sierpnia Europejskim Dniem Pamięci Ofiar Stalinizmu i Nazizmu, przyjętą w dniu 23 września 2008 r.,
 - uwzględniając mającą się odbyć w Pradze konferencję w sprawie aktywów z czasów holokaustu i inicjatyw podejmowanych w tej dziedzinie przez Kongres Stanów Zjednoczonych,
 - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że historię Europy w XX wieku znaczą masakry ludzi dokonywane przez innych ludzi na ogromną skalę, możliwe głównie wskutek uzurpacji władzy absolutnej przez totalitarne reżimy komunistyczne i nazistowskie,
- B. mając na uwadze, że skrajne formy rządów totalitarnych praktykowane przez dyktatury – nazistowskie i faszystowskie oraz w Związku Radzieckim komunistyczne – doprowadziły do dokonywanych z premedytacją masowych zbrodni popełnianych przeciwko milionom

ludzi oraz ich podstawowym i niezbywalnym prawom na nigdy dotąd niespotykaną skalę,

- C. mając na uwadze, że integracja europejska stanowiła bezpośrednią reakcję na wojny i terror spowodowane na naszym kontynencie przez reżimy totalitarne,
- D. mając na uwadze, że międzynarodowym moralnym i politycznym ocenom tych przestępstw brakuje symetrii, gdyż wciąż nie ma autorytatywnej, ogólnie przyjętej europejskiej oceny zbrodni totalitarnego komunizmu,
- E. mając na uwadze, że istnieje wyraźna potrzeba publicznego ujawniania i poddawania moralnej ocenie praktykowanych przez totalitarne reżimy komunistyczne działań, które przybierały formę systematycznych i bezwzględnych wojskowych, gospodarczych i politycznych represji ludzi dokonywanych drogą egzekucji w trybie doraźnym, masowych aresztowań, deportacji, tłumienia swobody wyrażania opinii, nieposzanowania własności prywatnej i społeczeństwa obywatelskiego oraz niszczenia tożsamości kulturowej i moralnej i które pozbawiły podstawowych praw człowieka i godności zdecydowaną większość narodów Europy Środkowej i Wschodniej,
- F. mając na uwadze, że moralna i polityczna ocena zbrodni totalitaryzmu w żaden sposób nie podważa wyższości indywidualnego podejścia do tych przestępstw, które mogą być oceniane tylko na podstawie zasad praworządności nieuznających zbiorowej odpowiedzialności karnej,
- G. mając na uwadze, że Europa nigdy nie będzie zjednoczona, jeżeli nie potrafi doprowadzić do ponownego pojednania swojej historii, uznania komunizmu i nazizmu za wspólne dziedzictwo i przeprowadzenia uczciwej i gruntownej debaty na temat wszystkich zbrodni totalitarnych minionego stulecia,
- H. mając na uwadze, że pięć lat po rozszerzeniu w 2004 r. wiedza Europejczyków na temat reżimów totalitarnych, które terroryzowały ich współobywateli w Europie Środkowej i Wschodniej przez ponad 40 lat, oddzielając je od demokratycznej Europy za pomocą żelaznej kurtyny i muru berlińskiego, jest wciąż alarmująco powierzchowna i niewystarczająca,
- I. mając na uwadze, że sytuacja ta również doprowadziła do faktycznej nierówności wśród ofiar różnych reżimów totalitarnych, przy czym miliony ofiar komunistycznego totalitaryzmu pozbawionych było sprawiedliwości, międzynarodowego uznania ich cierpień i ogólnoeuropejskiej solidarności,
- J. mając na uwadze, że kontynuowanie przez nas dwuznacznego podejścia do zbrodni totalitarnych reżimów komunistycznych popełnianych przeciwko milionom własnych obywateli okazało się przeszkodą dla wzmocnienia europejskiej solidarności i równości oraz przyczynia się do psychologicznego podziału UE na „Zachód” i „Wschód”,
- K. mając na uwadze, że w 2009 r. zjednoczona Europa będzie obchodzić 20. rocznicę upadku komunistycznej dyktatury w Europie Środkowej i Wschodniej oraz upadku muru berlińskiego, co powinno stać się okazją do zwiększenia świadomości na temat przeszłości, jak również uznania roli demokratycznych inicjatyw obywatelskich i zachętą do wzmocnienia poczucia wspólnoty i spójności,

- L. mając na uwadze, że komisarz Jacques Barrot w debacie na posiedzeniu plenarnym dnia 21 kwietnia 2008 r. wyraził przekonanie, że wszyscy Europejczycy razem mają obowiązek ustalenia wspólnej prawdy, bez wykluczania i bez minimalizowania zbrodni popełnionych przez poszczególne totalitarne reżimy,
1. stwierdza, że każda ofiara dowolnego reżimu totalitarnego ma jednakowe prawo do godności ludzkiej i zasługuje na sprawiedliwość, pamięć, ogólnoeuropejskie uznanie i gwarancję, iż wydarzenia, o których mowa, już się nigdy nie powtórzą;
 2. wzywa całą Europę do zrozumienia faktu, że zarówno nazistowskie, jak i komunistyczne reżimy totalitarne XX wieku należy oceniać i sądzić na podstawie ich własnych straszliwych dokonań;
 3. zauważa, że wszystkie te reżimy uznawały przemoc państwa za akceptowalną, preferowaną i skuteczną metodę utrzymania bezwzględnej kontroli nad swymi obywatelami i że systemy te często uciekały się do skrajnych form terroru, tłamszenia wszelkich swobód obywatelskich i wolności człowieka oraz wszczynania agresywnych wojen, w ramach nieodłącznej części swej ideologii wyniszczając, zgniatając i kalecząc całe narody i grupy etniczne z powodów rasowych, społecznych i politycznych, zatem należy je uznać za główne klęski moralne, polityczne i społeczne nękające wiek XX;
 4. uznaje komunistyczny totalitaryzm za integralną i straszliwą część wspólnej historii Europy i wzywa do przyjęcia ogólnoeuropejskiej odpowiedzialności za jego zbrodnie;
 5. jest zdania, że wiele zbrodni popełnionych w imię totalitarnego komunizmu należy oceniać jako zbrodnie przeciwko ludzkości i powinny one służyć jako ostrzeżenie dla przyszłych pokoleń w taki sam sposób, jak zostały ocenione i są wspomniane zbrodnie nazistowskie;
 6. stanowczo i jednoznacznie potępia te zbrodnie przeciwko ludzkości oraz masowe łamanie praw człowieka przez totalitarne reżimy komunistyczne; składa ofiarom tych zbrodni i członkom ich rodzin wyrazy współczucia za doznane cierpienia, które rozumie i uznaje;
 7. wyraża zaniepokojenie, że po upadku totalitarnych reżimów komunistycznych w Europie nie przeprowadzono we wszystkich przypadkach międzynarodowego dochodzenia w sprawie popełnionych przez te reżimy zbrodni i apeluje do wszystkich państw postkomunistycznych o przeprowadzenie moralnej i politycznej oceny ich niedawnej przeszłości oraz o zapewnienie środków niezbędnych do prowadzenia badań naukowych i ustalenia faktów;
 8. uważa brak autorytatywnej moralnej i politycznej oceny tych zbrodni za potencjalne źródło frustracji, cynizmu i alienacji społecznej milionów obywateli, co należy postrzegać jako główną przeszkodę w tworzeniu silnego społeczeństwa obywatelskiego w krajach postkomunistycznych oraz czynnik spowalniający tempo integracji europejskiej;
 9. wzywa do ogólnoeuropejskiej debaty publicznej i akademickiej na temat natury, historii i dziedzictwa systemów totalitarnych w oparciu o międzynarodowe ramy prawne gwarantujące nieograniczony dostęp do wszystkich archiwów i akt, które zawierają informacje na temat zbrodni totalitarnego komunizmu;

10. wzywa do utworzenia platformy europejskiej pamięci i sumienia, która stanowiłaby wsparcie dla tworzenia sieci i współpracy między krajowymi instytutami badawczymi specjalizującymi się w dziedzinie historii totalitaryzmu, oraz do stworzenia ogólnoeuropejskiego centrum/pomnika dokumentacji dla ofiar wszystkich reżimów totalitarnych;
11. uważa, że europejskie podręczniki historii powinny zostać zmodyfikowane i uaktualnione w celu uświadamiania wszystkim uczniom katastrofalnych następstw totalitarnych dyktatur;
12. wzywa do wzmocnienia istniejących odpowiednich instrumentów finansowych w celu zapewnienia wsparcia dla przedstawionych wyżej propozycji;
13. wzywa wszystkie rządy państw UE do ustanowienia 23 sierpnia – dnia podpisania w 1939 r. paktu Ribbentrop-Mołotow – Europejskim Dniem Pamięci Ofiar Stalinizmu i Nazizmu;
14. wyraża przekonanie, że ostatecznym celem realizowanym przez ujawnianie i ocenę zbrodni popełnionych przez komunistyczne reżimy totalitarne jest pojednanie, które można osiągnąć dzięki przyznaniu się do odpowiedzialności, prosząc o przebaczenie i wspierając odnowę moralną;
15. pragnie stać się partnerem Rady i Komisji w poszukiwaniu sposobów dokonania uczciwej i otwartej oceny naszego wspólnego dziedzictwa XX wieku, jakim jest totalitaryzm, w celu zacieśnienia integracji wszystkich Europejczyków i uniknięcia ponowego pojawienia się okropności totalitaryzmu teraz i w przyszłości;
16. zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.